

JP „Srbijašume“ Beograd

**GODIŠNJI PROGRAM UPRAVLJANJA RIBARSKIM
PODRUČJEM “JERMA”
ZA 2021. GODINU**

Stručno lice

Aleksandra Komarnicki-Ćirlić

Mast. biol. Aleksandra Komarnicki-Ćirlić

Beograd, 2020. godine

PRAVNI OSNOV

Na osnovu odluke br. 46/2016-5 od 11. IV. 2016. godine, a na osnovu člana 22. Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik RS“ br.15/16) i člana 3 stav 3. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“ br. 128/14). Nadzorni odbor Javnog preduzeća za gazdovanje šumama „Srbijašume“, na sednici održanoj dana 11. IV. 2016.g. donosi Odluku kojom se odobrava Javnom preduzeću za gazdovanje šumama „Srbijašume“, da u granicama Specijalnog rezervata prirode „Jerma“ („Službeni glasnik RS“ br. 101/2014) na ustanovi ribarsko područje „Jerma“. Korisnik Ribarskog područja „Jerma“ je JP. „Srbijašume“ Bulevar Mihajla Pupina 113, 11070 Novi Beograd, Šumsko gazdinstvo „Piroto“ sa sedištem u Pirotu.

Na osnovu člana 17. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda (*Službeni glasnik RS br. 128/14 i 95/2018 - dr. zakon*) korisnik donosi Godišnji program upravljanja ribarskim područjem za 2021.godinu.

Članom 19. ovog Zakona predviđeno je da Godišnji program upravljanja ribarskim područjem sadrži:

1. Procenu biomase i ribolovnog pritiska na riblji fond na osnovu godišnjih statističkih pokazatelja ulova ribolovaca i ribara;
2. Dozvoljeni godišnji i dnevni izlov ribe po vrstama;
3. Dinamiku poribljavanja ribarskog područja po vrstama i količini riba, vremenu i mestu poribljavanja, kao i potrebna novčana sredstva;
4. Mere i način zaštite i održivog korišćenja ribljeg fonda;
5. Program edukacije rekreativnih ribolovaca.

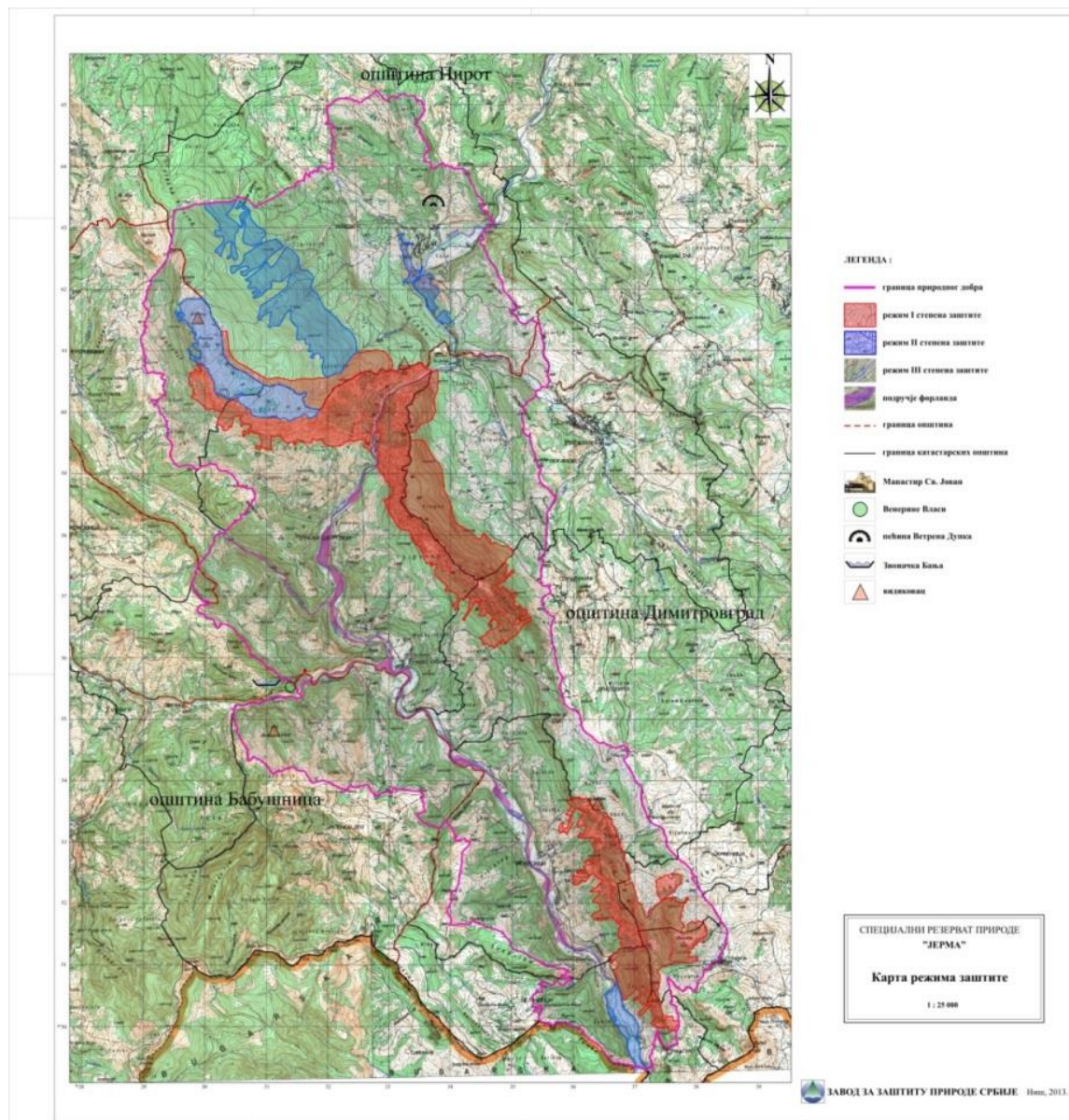
Prema planu Programa upravljanja ribarskim područjem: “Jerma” za period od 2017. do 2027 tokom 2020. godine u avgustu u cilju sprovođenja redovnog monitoringa urađena su istraživanja ribljeg fonda ribolovnih voda ovog RP. Godišnji program upravljanja ribarskim područjem “Jerma” za 2021.godinu donosi se u skladu sa sprovedenim monitoringom iz 2020. g. u kome je konstatovano da imajući u vidu slično stanje ribljeg fonda kao i prethodnih godina, nisu predviđene Izmene i dopune važećeg programa upravljanja iz 2016. Program se donosi prema navedenim poglavljima. Program se donosi i na osnovu podataka iz anketa ulova ribolovaca, analizom dostavljenih evidencionih obrazaca rekreativnih ribolovaca i raspoloživim podacima o terenskim istraživanjima.

Na osnovu Izveštaja: Monitoring stanja ribljeg fonda RP “Jerma” za period 2017.-2027., tokom 2020.godine imajući u vidu povoljno stanje ribljeg fonda u granicama SRP “Jerma”, ne predviđaju se izmene i dopune Programa upravljanja ribarskim područjem.

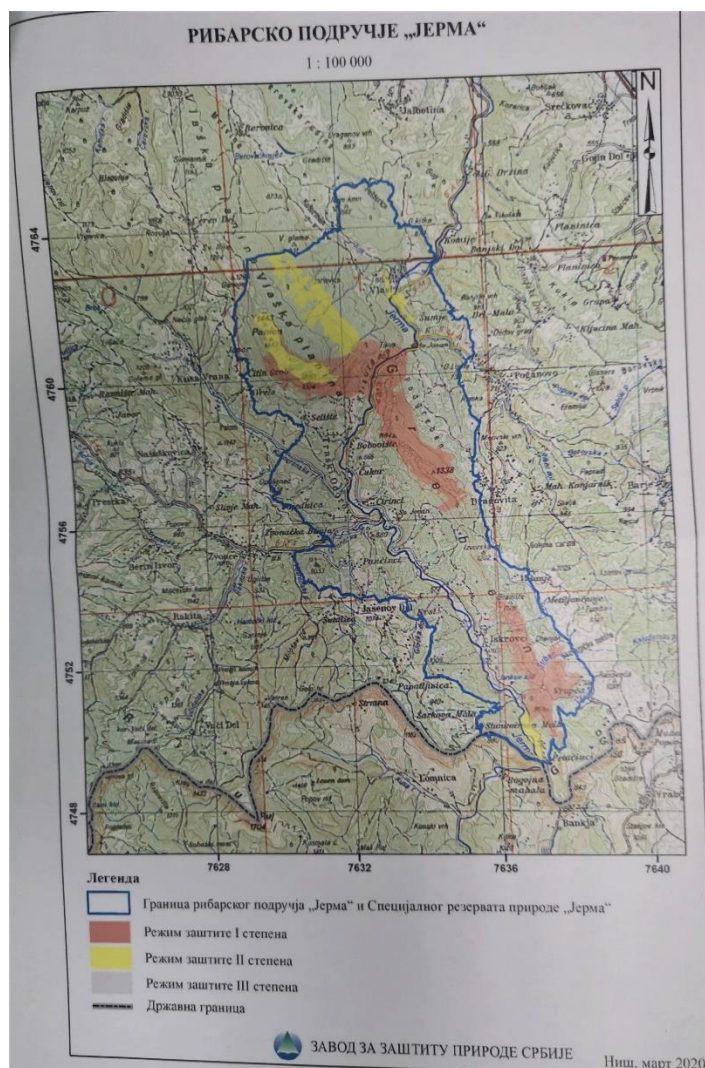
1. PROCENA BIOMASE I RIBOLOVNOG PRITISKA NA RIBLJI FOND NA OSNOVU GODIŠNJI STATISTIČKIH POKAZATELJA ULOVA RIBOLOVACA

Ribarsko područje “Jerma” je ustanovljeno u granicama Specijalnog rezervata prirode “Jerma”, a čine ga ribolovne vode reke Jerme i manjih pritoka-potoka kao što su: Zvonački, Kusovranski i Poganovski. Reke i potoci su ritronskog tipa (uglavnom srednji i gornji ritron), sa prelaznom salmonidno-ciprinidnom zonom.

Ribarsko područje „Jerma“ nalazi se na teritoriji opštine Babušnica – KO Jasenov Del, opštine Dimitrovgrad – KO Vrapča, KO Dragovita, KO Iskrovci, KO Kusa Vrana, KO Petačinci, KO Poganovo, KO Skrvenica, KO Trnski Odorovci i opštine Pirot – KO Vlasi, ukupne površine 6.994,4077 ha od čega je 3.011,03301 ha (43,05%) u državnoj svojini, a 3.983,0776 ha (59,95%) u privatnoj svojini. (slika 1). Na području Specijalnog rezervata prirode „Jerma” utvrđuju se režimi I, II i III stepena zaštite.

Slika 1.SRP “Jerma”(režimi zaštite) - RP “Jerma”-granice

Slika 2. RP „Jerma“

U okviru Ribarskog područja glavna hidrološka pojava područja je vodotok Jerme. Jerma je reka u Srbiji i Bugarskoj, leva pritoka reke Nišave, koja pripada Crnomorskom slivu. Od ukupne dužine toka reke Jerme 72,1 km, našoj zemlji pripada 45,1 km, i to u gornjem toku, od izvora do ulaza u Bugarsku 17,1 km, i od ponovnog ulaza u našu zemlju (kod sela Petačinci) do ušća u Nišavu 28 km. Jerma izvire na Vlasinskoj visoravni nedaleko od Vlasinskog jezera u Opštini Surdulica (Srbija), iz Srbije u selu Strezimirovci na graničnom prelazu prelazi u Bugarsku, protiče jednim delom kroz Bugarsku, kod Zvonačke Banje ponovo ulazi u Srbiju (Opština Babušnica), prolazi pored Manastira Poganovo i uliva se u Nišavu (Opština Pirot), kod sela Sukova, nedaleko od Pirota.

Slika 3: RP „Jerma“

Faunu riba predstavlja 9 vrsta ihtiofaune pri čemu je čitavo područje Jerme salmoidni region. Gustina rečne mreže u slivu Jerme je relativno velika. Površina sliva u Srbiji je 795km², gustina rečne mreže je 1,72 km/km², ali je neujednačena. Na svaki kvadratni kilometar sliva javlja se prosečno 907 m vodenih tokova. Na svom toku Jerma prima veći broj pritoka. Brojnije i duže su desne pritoke, te je sliv izvesno asimetričan. Značajnije pritoke u našem delu sliva sa leve strane su Zvonačka i Kusovranska reka i Poganovska reka sa desne strane. Što se tiče vodostaja Jerma ima dosta ujednačen režim. Grafikon vodostaja reke Jerme ima jednostavan oblik. Ima samo jedan maksimum (kraj zime) i jedan minimum (kraj leta). Prema S.Ilešiču, reke ovakvog režima pripadaju plivio – nivalnoj grupi umereno kontinentalne klime. Hidrološka osobenost vodotoka u zoni Jerme je velika vremenska neravnomernost protoka i većina vodotoka ima bujični karakter i vode nema u vegetacionom periodu kada je najpotrebnija. Podzemne vode su takođe dosta oskudne, ističu u vidu izvora različitog položaja, izdašnosti, režima rada, temperature i hemijskog sastava i njihovo isticanje, naročito iz krečnjačkih masa Vlaške planine vrši se uglavnom u klisuru Jerme preko kraških izvora od kojih je najjači Đeverica na izlasku iz klisure kod sela Vlasi, koji je kaptiran za potrebe vodosnabdevanja. Voda reke Jerme spada u drugu kategoriju kvaliteta.

Sastav ribljev fonda u zaštićenom području Specijalni rezervat prirode „Jerma“ procenjivan je na osnovu eksperimentalnog izlova tokom letnjeg perioda 2016. godine na sledećim lokacijama: reka Jerma, selo Trnski odronci i reka Jerma iznad manastira Poganovo.

Tabela 1. Riblje vrste u ribolovnim vodama RP „Jerma“, na osnovu monitoringa iz 2020, izveštaja o terenskim istraživanjima, vrste navedene u bazi ZZPS kroz projekte „Uspostavljanje ekološke mreže na teritoriji Republike Srbije“, „Uspostavljanje ekološki

značajnih područja Evropske Unije Natura 2000 na teritoriji Republike Srbije“ i „Izrada Crvene knjige folore, faune i gljiva u Republici Srbiji“

FAMILIJA I VRSTA RIBE/NARODNO IME	
SALMONIDAE /PASTRMKE	
1. <i>Salmo trutta</i> pastrmka potočna	
2. <i>Salmo sp. macedonicus</i>	
CYPRINIDAE/ŠARANKE	
3. <i>Barbus balcanicus</i> potočna mrena	
4. <i>Squalius cephalus</i> klen	
5. <i>Alburnoides bipunctatus</i> pliska, dvopruga uklija	
BALITORIDAE BRKICE	
6. <i>Barbatula barbatula</i> brkica	
COBITIDAE VIJUNI	
7. <i>Cobitis elongata</i> vijunica	

*Izvor slika:<http://www.fishbase.org>

U istraživanom delu toka reke Jerme konstatovane su 4 riblje vrste od kojih veći ribolovni značaj imaju: potočna makedonska pastrmka (*Salmo macedonicus*), potočna mrena (*Barbus balcanicus*) i klen (*Squalius cephalus*). Osim pomenutih vrsta zabeleženo je i prisustvo dvopruge uklije (*Alburnoides bipunctatus*). Tokom istraživanja nije zabeleženo prisustvo strogo zaštićenih vrsta riba. U Planu upravljanja SRP "Jerma" iz 2015. godine navodi se prisustvo strogozaštićene vrste vodozemca (*Salamandra salamandra* šareni daždevnjak) Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik RS“, br. 5 od 5. februara 2010, 47 od 29. juna 2011, 32 od 30. marta 2016, 98 od 8. decembra 2016). Od vrsta navedenih u bazi ZZPS kroz projekte „Uspostavljanje ekološke mreže na teritoriji Republike Srbije“, „Uspostavljanje ekološki značajnih područja Evropske Unije Natura 2000 na teritoriji Republike Srbije“ i „Izrada Crvene knjige folore, faune i gljiva u Republici Srbiji“ prisutna je **vijunica** *Cobitis elongata*, Heckel & Kner, 1858 strogo zaštićena vrsta u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“, broj 36/09, 88/2010, 91/2010 - ispr., 14/2016 i 95/2018 – i dr.zakon) i Pravilnikom o proglašenju i

zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik RS“, br. 5/10, 47/11, 32/16 i 98/16) i vrsta u trajnom lovostaju u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, br. 128/14 i 95/18 -dr.zakon) i Naredbom o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda ("Službeni glasnik RS", br. 56/15, 94/18). Vijunica (*Cobitis elongata*) nalazi se na Aneksu II Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore što znači da zaštita zahteva određivanje specijalnih oblasti za zaštitu jer su od značaja na evropskom nivou i za njihovo je očuvanje neophodno označiti posebna zaštićena područja. Vrsta je na i Aneksu III „Rev. Aneksu I Rez. 6 Konvencije o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa što ukazuje na značaj očuvanja vrsta i njenih staništa i u Srbiji, i za uspostavljanje nacionalne ekološke mreže i mreže Natura 2000 i takve vrste zahtevaju posebne mere zaštite staništa. Ovo je strogozaštićena vrsta koja usled promena u uslovima staništa može nestati. Starije jedinke preferiraju mirnije delove toka čistih planinskih potoka i reka. Preferira peščano dno. Svako smanjenje reofilnih i tekućih tipova staništa kao i promene tipa supstrata (preferira pesak i šljunak) negativno utiču na ovu vrstu. Potrebno je u ribolovnim vodama gde se konstatuje prisustvo vijunice primeniti posebne mere očuvanja i zaštite staništa u smislu očuvanja fizičkih, hemijskih, bioloških i ambijentalnih odlika staništa. Promene koje dovode do promena u hidroekološkim i morfometrijskim karakteristikama staništa, prisustvo invazivnih vrsta utiču na smanjenje populacije ove strogozaštićene vrste. Izvor:http://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/dokumenti/03_prirodne/monitoring_prog/Cobitis%20ssp..pdf

1.1. Procena biomase i ribolovnog pritiska

Dozvoljeni godišnji ulov riba (okvir ribolova, žetva) zasnovan je na sadašnjem stanju ribljeg fonda, godišnjem prinosu i količini koja se može godišnje izloviti, a da se sačuva osnovni riblji potencijal. Procena prinosa i dozvoljenog okvira ribolova u zavisnosti je od niza faktora i to pre svega kvaliteta vode, bogatstva ribljom hranom, od sastava i strukture ribljih populacija i uslova za njihovu prirodnu reprodukciju. Osim prirodnih faktora svakako da na prinos utiču i antropogeni faktori odnosno pravilno gazdovanje kao pozitivan i krivolov kao negativan faktor.

Na osnovu sadašnjeg stanja ribljeg fonda. a u cilju maksimalne zaštite i održavanja vitalnosti populacija riba za prirodnu reprodukciju predviđaju se mere koje to treba da u narednom periodu obezbede.

S obzirom da se radi o relativno malom ribarskom području u okviru Specijalnog rezervata prirode „Jerma“ na kome su ustrojene i posebni režimi ribolova, ulov makedonske potočne pastrmke nije prikazan, obzirom da je Programom upravljanja predviđen ribolov na ovu atraktivnu vrstu po principu „ulovi pa pusti“. Rekreativni ribolovac poštovanjem režima „UHVATI i PUSTI“ za domaće vrste, i ne vraćanjem u vodu stranih vrsta doprinosi unapređenju i poboljšanju ribljih zajednica.

Uzimajući u obzir da su tokom 2019. godine izdato samo 80 godišnjih dozvola za rekreativni ribolov, i da je na RP „Jerma“ uglavnom zastupljena tehnika mušičarenja, kao specifični oblik rekreativnog ribolova, a imajući u vidu i nizak vodostaj reke Jerme tokom godine, pritisak na vodu od strane ribolovaca je bio neznatan.

GODINA	2019.	Rekreativni ribolovci	
REDNI BR.	VRSTA RIBE	BROJ(jedinke)	MASA (kg)
1.	Potočna pastrmka makedonska <i>Salmo macedonicus</i>	-	-
2.	Klen <i>Squalius cephalus</i>	-	250
3.	Potočna mrena <i>Barbus balcanicus</i>	-	366
4.	Dvopruga uklija <i>Alburnoides bipunctatus</i>	-	139
UKUPNO			755

Verodostojnost podataka o ulovu rekreativnih ribolovaca ozbiljno se dovodi u pitanje, obzirom da je broj dostavljenih pravilno popunjenih E1 obrazaca mali.

U 2020. godini je vršen monitoring na RP „Jerma“. Monitoring ribljeg fonda 2020.godine procenjivan je na osnovu eksperimentalnog izlova tokom avgusta 2020.godine, u cilju provjere stanja ribljeg fonda ribolovnih voda na istom profilima na kojima su vršene analize u proteklom periodu.

Izračunavanje biomase i realne produkcije ribljih vrsta izvršeno je na osnovu podataka iz uzoraka, prema metodologiji koju daje Ricker (1958). Potencijalna produkcija određena je prema metodologiji Leger-Huet (1964).

Za svaku populaciju ribljih vrsta procenjena je brojnost jedinki po km rečnog toka (N/km), srednja vrednost standardne dužine tela (cm), uzrasna struktura (izražena u %), biomasa (kg/km), realna i potencijalna produkcija (kg/km).

Rezultati kvalitativno-kvantitativnih karakteristika ihtoofaune r.v. tokom monitoringa 2020.godine prikazan je u tabelama 3. i 4..

Tabela 3: Rezultati stanja ribljeg fonda RP Jerma posle monitoringa 2020.g.(lokalitet: između Iskrovca i Petačinci)

Riblja vrsta	N/kg	LS srednje cm	Uzrasne klase %				Biomasa kg/km	Realna produkcija kg/km	Potencijalna produkcija kg/km
			0+	1+	2+	≥3+			
Potočna pastrmka <i>Salmo trutta</i>	160	16,9	12,5	37,5	25	25	15,17	15,17	15,13
Potočna mrena <i>Barbus balcanicus</i>	800	11,7	37,5	52,5	10	/	24,8	24,8	17,86
Klen <i>Squalius cephalus</i>	500	14,7	12	80	8	/	38,4	38,4	32,08
Dvopruga uklija <i>Alburnoides bipunctatus</i>	760	9	60,5	39,5	/	/	2,37	2,37	4,97
<i>Barbatula barbatula</i>	20	/	100	/	/	/	/	/	0,001
<i>Gobio gobio</i>	40	/	100	/	/	/	/	/	0,002
UKUPNO	2280	/	/	/	/	/	81,27	81,21	70

Tabela 4: Rezultati stanja ribljeg fonda RP Jerma posle monitoringa 2020.g.(lokalitet:most na Vlasima)

Riblja vrsta	N/kg	LS srednje cm	Uzrasne klase %				Biomasa kg/km	Realna produkcija kg/km	Potencijalna produkcija kg/km
			0+	1+	2+	≥3+			
Potočna makedonska pastrmka <i>Salmo macedonicus</i>	20	/	/	100	/	/	3,14	/	12,58
Potočna mrena <i>Barbus balcanicus</i>	120	10	50	33,3	16,7	/	2,6	2,24	10,41
Klen <i>Squalius cephalus</i>	60	13,8	/	/	100	/	4,74	/	18,99
Dvopruga uklija <i>Alburnoides bipunctatus</i>	520	6,5	80,7	19,3	/	/	2,62	2,3	10,5
UKUPNO	720	/	/	/	/	/	13,1	4,54	52,5

Monitoring r.v. RP „Jerma“ tokom 2020.g ukazuje na bolje stanje u odnosu na protekli period, posebno kada se upoređuje stanje populacije potočne pastrmke u okviru RP “Jerma” tj. SRP “Jerma”. Realna produkcija je gotovo jednaka potencijalnoj. Na drugom lokalitetu, koji se nalazi na granici područja nizvodno, konstatuje se manje povoljno stanje ribljeg fonda te stručna kuća u okviru mera zaštite naznačila i još veću saradnju sa korisnikom RP “Južna Morava 1” u cilju bolje koordinacije u sprovođenju mera zaštite i održivog korišćenja ribljeg fonda reke Jerme kao jedinstvene ribolovne vode.

Tokom istraživanja primećeno je dominantno prisustvo makedonske pastrmke *Salmo macedonicus* ali i prisustvo hibrida koji su verovatno posledica ukrštanja sa potočnom pastrmkom sa dominantnim dunavskim haplotipom.

Podaci o biomasi, brojnosti (abundanci) i produkciji ribljeg fonda dati su u tekstualnom delu Izveštaja, a procenjen je na osnovu eksperimentalnog izlova tokom letnjeg perioda 2016. godine, prilikom izrade Programa upravljanja za RP „Jerma“.

Rezultati eksperimentalnog izlova i strukture zajednice riba prikazani su u tabeli 4.

Tabela 4. Riblje vrste reke Jerme na izabranim lokacijama

VRSTA RIBE	JTO		JMP	
	Brojnost u uzorku	Abundancija %	Brojnost u uzorku	Abundancija %
Potočna makedonska pastrmka <i>Salmo macedonicus</i>	7	3.58	/	/
Klen <i>Squalius cephalus</i>	15	7.69	5	4.09
Potočna mrena <i>Barbus balcanicus</i>	81	41.53	72	59.01
Dvopruga uklija <i>Alburnoides bipunctatus</i>	102	61.81	45	36.88
UKUPNO	195	100	122	100

JTO – reka Jerma, selo Trnski odronci; JMP – reka Jerma iznad manastira Poganovo

Prikaz odnosa biomase, realne i potencijalne produkcije prikazani su u tabeli 5.

Tabela 5. Odnos biomase, realne i potencijalne produkcije ribljih vrsta u reci Jermi

Lokacija	JTO				JMP			
	N/km	Biomasa kg/km	Realna produkcija kg/km	Potencijalna produkcija kg/km	N/km	Biomasa kg/km	Realna produkcija kg/km	Potencijalna produkcija kg/km
<i>Salmo macedonica</i> Potočna makedonska pastrmka	60	23,68	10,44	15,5	/	/	/	/
<i>Squalius cephalus</i> Klen	300	58,9	46,31	45,4	100	15,28	12,05	45,7
<i>Barbus balcanicus</i> Potočna mrena	1620	35,84	32,70	35,7	1440	34,1	33,1	35
<i>Alburnoides bipunctatus</i> Dvopruga uklija	2040	14,12	11,22	13,4	900	6	3	15
UKUPNO	4020	133,54	100,67	110	2440	55,38	48,15	95

Na prvoj lokaciji na ribolovnim vodama reke Jerme JTO (odnos između realne i potencijalne produkcije bio je: potočna makedonska pastrmka 67,35%, klen 98,03%, potočna mrena 91,59%, dvopruga uklija 83,58%. Na drugoj lokaciji na r.v. reke Jerme JMPU ovaj odnos bio je: klen 26,37% , potočna mrena 94,57%, dvopruga uklija 20%.U vodotoku reke Jerme značajne ribolovne vrste potočna mrena i klen imaju povoljan odnos biomase, realne i potencijalne produkcije, dok kod potočne makedonske pastrmke realna produkcija čini oko 68% potencijalne produkcije što se za sada može smatrati zadovoljavajućim.

Vijunica (*Cobitis elongata*) je strogo zaštićena vrsta i vrsta u trajnom lovostaju prisutna na ribolovnim vodama RP „Jerma“. Ova vrsta nalazi se na Aneksu II Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore što znači da zaštita zahteva određivanje specijalnih oblasti za zaštitu jer su od značaja na evropskom nivou i za njihovo je očuvanje neophodno označiti posebna zaštićena područja. Vrsta je na i Aneksu III ,Rev. Aneksu I Rez. 6 Konvencije o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa što ukazuje na značaj očuvanja vrsta i njenih staništa i u Srbiji, i za uspostavljanje nacionalne ekološke mreže i mreže Natura 2000 i takve vrste zahtevaju posebne mere zaštite staništa.

2. DOZVOLJENI GODIŠNJI I DNEVNI IZLOV RIBE PO VRSTAMA

Vreme ribolova na ovom ribarskom području je usklađeno sa sadržajem. Naredbe o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda (Službeni glasnik RS" br. 156/15).

Tehnike ribolova, oprema, alati i vrste mamaca kojima se može loviti na ribolovnim vodama ribarskog područja sprovodiće se u skladu sa *Pravilnikom o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavlja privredni ribolov, kao i o načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov* ("Službeni glasnik RS" br.9/17, 34/18).

Ribolov na potočnu makedonsku pastrmku može se obavljati samo tehnikom mušičarenja i isključivo na veštački mamac (različite vrste veštačkih mušica) i samo po principu "ulovi pa pusti". Važna mera koja je propisana Programom I koja se sprovodi je kontrola režima ribolova po principu "ulovi pa pusti".

Dozvoljeni godišnji ulov riba (okvir ribolova, žetva) zasnovan je na sadašnjem stanju ribljeg fonda, godišnjem prinosu i količini koja se može godišnje izloviti, a da se sačuva osnovni riblji potencijal. Procena prinosa i dozvoljenog okvira ribolova u zavisnosti je od niza faktora i to pre svega kvaliteta vode, bogatstva ribljom hranom, od sastava i strukture ribljih populacija i uslova za njihovu prirodnu reprodukciju. Osim prirodnih faktora svakako da na prinos utiču i antropogeni faktori odnosno pravilno gazdovanje kao pozitivan i krivolov kao negativan faktor.

Na osnovu sadašnjeg stanja ribljeg fonda a u cilju maksimalne zaštite i održavanja vitalnosti populacija riba za prirodnu reprodukciju, u 2021. godini u ribolovnim vodama ribarskog područja „Jerma“ primeniće se sledeći režim ribolova (Tabela 6) :

Tabela 6: Dnevni ulov rekreativnog ribolovca na RP „Jerma“	
Ribolovna vrsta	DNEVNI UL OV
	Ustanovljava se ograničenje mase dnevnog ulova rekreativnih ribolovaca na najviše 5 kg za ulov svih autohtonih vrsta riba
	Maskimalan broj komada
Klen, Potočna mrena	maksimalno 10 komada u dozvoljenoj lovnoj veličini zbirno
Kada jedan ulovljen primerak prelazi masu od 5 kg, za sve autohtone vrste riba, ne važi ograničenje dnevnog ulova u komadima, već će se u takvim slučajevima smatra da je ispunjen dnevni ulov rekreativnog ribolovca.	
Potočna makedonska pastrmka	samo po principu "ulovi pa pusti"

Ribe u našim vodama su zaštićene zakonskim aktima/dokumentima i planskim dokumentima u ribarstvu (programima upravljanja), u skladu sa tim na terenu se sprovode po ribarskim područjima mere zaštite: trajan ili periodični lovostaj, minimalna lovna dužina i maksimalan broj ulovljenih primeraka, pa je rekreativni ribolovac često u situaciji da ulovljenu ribu mora da oslobodi i pusti i tako omogući da nakon vraćanja bude u stanju da normalno živi.

Ribolovac je dužan da prema ribama koje je zabranjeno zadržati postupi sa posebnom pažnjom, kako bi im naneo što manje povreda i tako omogućio da nakon vraćanja budu u dobrom stanju. Nepravilnim i grubim postupanjem sa ulovom, ribolovci mogu naneti veliku štetu ribljem fondu. Rekreativni ribolovac poštovanjem režima „uhvati i pusti“ za autohtone (domaće vrste), i ne vraćanjem u vodu alohtonih (stranih vrsta) doprinosi unapređenju i poboljšanju ribljih zajednica. Zdrava riblja zajednica je raznovrsna u pogledu vrsta i jedinki, ovakvo bogatstvo pruža veće mogućnosti za rekreativni ribolov.

U delovima ribolovnih voda na RP „Jerma“ koja su proglašena kao posebna staništa nije dozvoljen bilo kakav oblik ribolova. Kao posebna staništa na RP “Jerma” smatraju se pritoke reke Jerme navedene u Programu upravljanja RP “Jerma” 2017 do 2027 godina. Kao posebna staništa riba na ovom području mogu se smatrati celi tokovi Zvonačkog i Poganovskog potoka do granice RP “Jerma”.

3. DIMAMIKA PORIBLJAVANJA RIBARSKOG PODRUČJA PO VRSTAMA I KOLIČINI RIBA, VREMENU I MESTU PORIBLJAVANJA, KAO I POTREBNA NOVČANA SREDSTVA

Na osnovu rezultata stanja i strukture ribljeg fonda, poribljavanje kao mera unapređenja ribarstva na reci Jermi u okviru Specijalnog rezervata prirode “Jerma” nije predviđeno, jer se dobri efekti očuvanja ribljeg fonda mogu postići čuvanjem posebnih staništa riba, čuvanjem plodišta u vreme mresta riba, ograničavanjem i kontrolom ulova i suzbijanjem krivolova.

U 2021. godini nisu predviđena poribljavanja ribolovnih voda ovog područja.

4. MERE I NAČIN ZAŠTITE I ODRŽIVOG KORIŠĆENJA RIBLJEG FONDA

Tokom 2021.godine sprovodićemo sledeće mere zaštite ribarskog područja i to:

- ❖ *Organizovaćemo kontolu i čuvanje posebnih staništa riba*, a što podrazumeva: sprečavanje bilo kakvog oblika ribolova i/ili krivolova (totalna zabrana lova), zabrana bilo kakve seče šuma ili bilo kakve druge aktivnosti u blizini ovih staništa pa i na širem području ukoliko je to neophodno. Neće se dozvoljavati bilo kakav vid transporta preko reke kao i radovi u koritu na i u blizini posebnih staništa. Na posebnim staništima riba koja su prirodna plodišta pojaćaćemo kontrolu čuvanja i obilaska u periodu mresta riba. Postavićemo informativne table sa oznakama: «Posebno stanište riba - zabranjen svaki oblik ribolova». Mere zaštite se zasnivaju na principu neophodnosti potpune zaštite ekosistema reke i okolnih ekosistema kao jedinsvene celine, a posebno u zonama I i II stepena zaštite, tj očuvanje ekosistema ribolovnih voda. U posebnim staništima riba nije dozvoljeno vađenje peska, šljunka, kamenja i panjeva, niti preduzimanje radnji kojima se, narušavanjem ekoloških odlika ribolovnih voda, ugrožava riblji fond. Posebna staništa riba na ovom području mogu se smatrati celi tokovi Zvonačkog i Poganovskog potoka do granice RP “Jerma”.
- ❖ Potrebno je u ribolovnim vodama gde se konstatuje prisustvo vijunice primeniti posebne mere očuvanja i zaštite staništa u smislu očuvanja fizičkih, hemijskih, bioloških i ambijentalnih odlika staništa.

- ❖ Sprečićemo pokušaj svakog samoinicijativnog ili nestručnog poribljavanja, a posebno unošenje alohtonih vrsta u vodotok zaštićenog područja, a sve u cilju zaštite genofonda potočne makedonske pastrmke.
- ❖ Vršićemo kontrolu ulova, kako u pogledu propisane količine, tako i u pogledu kontrole poštovanja dozvoljene lovne dužine ulovljenih primeraka riba.
- ❖ Sprečićemo svaki oblik zagađivanja reke i pritoka u zaštićenom području. Ovo podrazumeva sprečavanje izlivanja otpadnih voda iz ruralnih naselja uzvodno od zaštićenog područja kao i odlaganje čvrstog otpadnog materijala od strane prolaznih posetilaca i/ili turista na obalama reke.
- ❖ Ribolov nije dozvoljen u delu reke Jerme kroz kanjon, odnosno u zoni I stepena zaštite,

5. PROGRAM EDUKACIJE REKREATIVNIH RIBOLOVACA

Edukacija rekreativnih ribolovaca podrazumeva izradu štampanog edukativnog materijala u vidu brošure, sa zakonskim i podzakonskim pravilima ponašanja rekreativnih ribolovaca na ribolovnoj vodi. Ovaj štampani materijal biće podeljen ribolovcima pri kupovini godišnjih dozvola. Štampani material čine: “Informator za rekreativni ribolov“, “Brošura za ribolovce”, “Apel Elobrazac” i deli se ribolovcima pri kupovini godišnjih dozvola, kao i od strane ribočuvarske službe prilikom redovnih kontrola.

Ribočuvarska služba tokom redovnih kontrola posvetiće pažnju ponašanju ribolovaca na vodi tokom ribolova, a vezano za održavanje higijene ribolovnog mesta, zaštite ribolovne vode i posebno obala od zagađenja, o značaju vođenja evidencije ulova, o značaju režima uhvati i pusti.

Osim ovoga, a u skladu sa mogućnostima, korisnik će organizovati tematske ribolovne skupove, na kojima će promovisati dobre strane bavljenja rekreativnim ribolovom, odnosno uvoditi u svet rekreativnog ribolova mlađe populacije. Ove aktivnosti imaju za cilj, povećanje broja ribolovaca koji će se u budućnosti ovom aktivnošću baviti, a u skladu sa tendencijom očuvanja i uvećanja ribljeg fonda.